

3. Samen Zorgen

Coalitieakkoord 2022 - 2026

In Rijssen-Holt en hebben we oog voor elkaar. Gezondheid, eigen regie over je zorg en meedoen in de maatschappij is voor iedereen belangrijk. Wij bieden hulp en zorg aan inwoners die dit nodig hebben en koesteren ons modern noaberschap. Dit doen we door te werken aan een sociale, inclusieve samenleving waarbij welzijnswerk, jongerenwerk, gezondheid, vrijwilligers en mantelzorgers een belangrijke rol spelen.

Preventie

Gezondheid gaat allang niet meer alleen over ziekte en zorg, maar steeds meer over leefstijl en welzijn. Samen met het onderwijs, sportverenigingen, werkgevers en zorgpartners pakken we het preventieakkoord actief op en zetten we stappen op het gebied van preventie en gezonde levensstijl. Dit vraagt een brede aanpak met aandacht voor voeding, sport en bewegen, overgewicht, eenzaamheid, mentale weerbaarheid, roken, alcohol en ruimtelijke inrichting.

Menselijke maat

We gaan verder met de transformatie in het sociaal domein door in te zetten op preventie, laagdrempelige en collectieve voorzieningen en het mobiliseren van de kracht uit de samenleving. Wettelijke en budgettaire grenzen tussen de verschillende domeinen of organisaties mogen niet belemmerend werken in het toekennen van zorg die inwoners nodig hebben. Dit vraagt een manier van denken die niet gaat over regels, indicaties of beleid, maar oog heeft voor de menselijke maat, voor de persoon over wie het gaat.

Iedereen doet mee

Alle inwoners van Rijssen-Holt en zijn ons even veel waard: iedereen mag er zijn en doet mee. Voor discriminatie en racisme in welke vorm dan ook is geen plek in onze gemeente. We werken aan de brede toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een beperking, hebben oog voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. We werken in de praktijk samen met maatschappelijke partners om inclusiviteit te bevorderen.

Een thuis voor iedereen

We voelen een verantwoordelijkheid om een fijn en veilig thuis te zijn voor nieuwkomers. Integratie is daarbij geen keuze, maar een morele verplichting. We willen dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

Modern noaberschap

We koesteren ons modern noaberschap en maken gebruik van de kracht in onze buurten en wijken. Dit betekent dat we niet doorslaan in individualisering en specialisatie, maar inzetten op vroeger vanzelfsprekende onderlinge hulp. De ondersteuning van onze mantelzorgers en vrijwilligers is hierbij van groot belang. We versterken de inzet op wijk- en buurtniveau en gebruiken actief data om gericht te zien op welke plekken deze inzet bijdraagt. Dit doen we door breed de samenwerking te zoeken met welzijnspartners, maar ook met onder andere woningcorporaties.

Strategische visie 2010-2030, versie 2021

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?

Nr.	Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door College (c) of Raad (r)
1	Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid	2023	Geen herziening voorzien	
2	Actieplan Mantelzorg 2017-2018 (pdf)	2016	2023	r

3	Koersdocument transformatie in het sociaal domein (voorstel bezuinigingen)	2016	2023	r
4	Nota Publieke gezondheid	2017	Geen herziening voorzien	r
5	Integratienota blijven = meedoen 2017-2019	2017	Wordt meegenomen met de implementatie Wet Inburgering	r
6	Beleidsplan Jeugdhulp en Wmo 2017	2017	Geen herziening voorzien	r
7	Nota/actieplan een tegen eenzaamheid Rijssen-Holten	2019	Geen herziening voorzien	c

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

3. Prioriteiten

Maatregelen

Inspiratie en deskundigheidsbevordering positieve gezondheid

Omschrijving (toelichting)

Positieve Gezondheid is een nieuwe kijk op gezondheid. Positieve gezondheid is een gedachtengoed met een bredere kijk op gezondheid en de aandacht voor eigen regie, veerkracht en een betekenisvol leven. Dit gedachtengoed gaat ons helpen om ons gezondheidsbeleid met als speerpunt preventie vorm te geven, maatwerk te leveren en de inwoner regie te geven over zijn/haar gezondheid. Positieve gezondheid is opgenomen in de nota publieke gezondheid echter het is geen trucje.

Een andere manier van kijken naar gezondheid vraagt om een cultuurverandering. Niet alleen binnen onze organisatie maar ook bij onze maatschappelijke partners en inwoners. Inspireren en leren van regio's en gemeenten is nodig om het gesprek hierover intern, met maatschappelijke partners en met inwoners aan te gaan. Dit is om de cultuurverandering op gang te brengen. In 2023 is een interne inspiratiesessie gehouden voor alle medewerkers van de teams Sociaal Domein. Een projectgroep is hierna gestart met het opstellen van een projectplan/opdracht. Vanaf 2024 gaan we starten met de uitvoering van het plan van aanpak.

Opstellen en implementeren uitvoeringsplan laaggeletterdheid

Omschrijving (toelichting)

Om mee te kunnen doen in de samenleving en om duurzaam inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt moeten mensen beschikken over voldoende beheersing van taal, rekenen en basale digitale vaardigheden. Het Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid beschrijft de acties voor de komende jaren. Voor de implementatie van dit plan (o.a. inzet Taalmeter of vergelijkbaar instrument, voorlichting en training medewerkers, versterking Taalpunt, voldoende/passend aanbod etc.) zijn extra middelen nodig. Naast deze scan verkennen we landelijke en provinciale subsidiemogelijkheden ten behoeve van de implementatie van de acties in het uitvoeringsplan. Oorspronkelijke planning was begin 2024 ter info naar raad. In verband met personele bezetting was de planning niet haalbaar. De bedoeling is nu om het uitvoeringsplan eind 2024 ter info aan de raad voor te leggen.

Stimulering vrijwilligers en mantelzorgers

Omschrijving (toelichting)

Door de veranderingen in het sociaal domein en de samenleving gaan vrijwilligers en mantelzorgers een steeds belangrijkere rol spelen. Het is belangrijk dat mensen zich in (blijven) zetten als mantelzorger en vrijwilliger. De beleidsnota 'Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid Rijssen-Holten' (vastgesteld begin 2023) is bedoeld om het vrijwilligerswerk in de gemeente te stimuleren en de lokale vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen en waarderen. Om de doelstellingen uit de beleidsnota te realiseren zijn verschillende instrumenten ingezet. Hiermee stimuleren we het vrijwilligerswerk en voelen de mantelzorgers en vrijwilligers zich gewaardeerd.

Structurele inbedding van Buurkracht

Omschrijving (toelichting)

Zoals ook in het coalitieakkoord is opgenomen: willen we gebruik maken van de kracht in onze buurten en wijken. Inzet van Buurkracht (nu nog in 6 wijken) zorgt voor vergroting zelfredzaamheid en sociale cohesie, meer participatie in de samenleving en stimulering van een betere afstemming en samenwerking van professionals in de wijken. Hierdoor wordt minder beroep gedaan op (dure) zorg/maatwerkvoorzieningen. We versterken de inzet op wijk- en buurtniveau door breed de samenwerking te zoeken met welzijns- en zorgpartners, maar ook met onder andere woningcorporaties, het onderwijs en het diaconaal netwerk. Doelstelling/speerpunten Buurkracht is gericht op Participatie, Gezondheid en Eenzaamheid.

Verbinding lokaal sportakkoord en lokaal preventieakkoord

Omschrijving (toelichting)

In 2023 hebben we de structurele middelen ingezet voor twee opdrachten.

De eerste opdracht is die van projectleider Op Je Best geweest. De projectleider was verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van Op Je Best, ons lokale sport- en preventieakkoord. Er is een website gebouwd voor Op Je Best, er zijn publiekscampagnes gelanceerd, er zijn bijeenkomsten georganiseerd en de projectleider is het werkveld in geweest om samen met sportaanbieders nieuwe beweeginitiatieven te ondersteunen waaronder het project Start Op, de avond4daagse en fitness door de Sterkerij. We hebben ook kritisch gekeken naar de uitvoering. De zichtbaarheid van Op Je Best is nog onvoldoende en het aantal ondersteunde beweeginitiatieven is beperkt gebleven. Dit zijn uitdagingen die in 2024 opgepakt worden.

De tweede opdracht is die van de verenigingsondersteuner. Na de periode corona ontvingen we veel vragen van sportverenigingen en sportaanbieder over terugloop van leden en/of vrijwilligers en financiële zorgen. De verenigingsondersteuner heeft d.m.v. vragenlijsten en persoonlijke bezoeken de situatie per aanbieder in kaart gebracht. Naast de vraagkant is ook de aanbodkant in beeld gebracht. De verenigingsondersteuner heeft services, bondsondersteuners en experts onder de aandacht gebracht en zo de aanbieders doorverwezen naar passende ondersteuning. Waar mogelijk heeft de verenigingsondersteuner zelf trajecten opgepakt zoals bij de avond voor alcoholpreventie bij Excelsior'31 of het Twentse Kennis & Inspiratie Event en een kartrekkende rol binnen Op Je Best t.a.v. de Vitale Sportaanbieder. In 2023 hebben we veel met verenigingen om tafel gezeten. In 2024 willen we verbreden naar alle sportaanbieders in onze gemeente. De verenigingsondersteuner pakt dit op i.s.m. Platform Ondernemende Sport.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

3. Actuele ontwikkelingen

Maatregelen

Inkoop zorg Wmo

Omschrijving (toelichting)

De Wmo-contracten voor dagbesteding, ambulante begeleiding en (kortdurend) verblijf zijn verlengd tot 2025. Dit was de maximale verlengingsmogelijkheid. In 2023 hebben 13 Twentse gemeenten samengewerkt aan de voorbereidingen voor de inkoop Wmo dagbesteding en individuele begeleiding. Alleen de gemeente Hengelo heeft voor een lokale inkoop gekozen en doet niet mee. De acties in het inkoopproces zijn in 2023 volgens planning verlopen, zonder vertragingen. Door de voorbereidingen in 2023 kan in Q1 van 2024 de hoofdtender worden gepubliceerd en kunnen aanbieders zich inschrijven.

Moeilijke doorstroming op woningmarkt

Omschrijving (toelichting)

We zien door het langer zelfstandig thuis wonen de vraag naar respijtzorg toenemen. Logeerszorg ter ontlasting van de mantelzorger is één van de manieren om mantelzorgers te ondersteunen. In 2023 zijn er twee pilots logeerszorg voorbereid; een lokale en een regionale pilot. In Rijssen-Holten zijn vanaf 2024 twee plekken beschikbaar voor logeerszorg, ter ontlasting van de mantelzorger. Het doel is om mantelzorgers in Rijssen-Holten te ondersteunen en te ontlasten door dichtbij huis kwalitatief goede mogelijkheden voor logeerszorg aan te bieden. Dit is een vorm van respijtzorg. Hierdoor zijn mantelzorgers in staat om langer zorg te blijven bieden aan hun naaste. Daarnaast start er per februari 2024 een Twentse pilot voor logeerszorg. Inwoners van Rijssen-Holten kunnen ook een beroep doen op deze plekken.

Personeelstekorten in de zorg

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is er vooral ingezet op personeelstekorten in de huishoudelijke ondersteuning, onder andere met (regionale) communicatiecampagnes. In nauwe samenwerking met zorgaanbieders is gestuurd op juiste inzet van huishoudelijke ondersteuning voor inwoners die het echt nodig hebben. Het resultaat was dat eind 2023 de wachtlijst voor huishoudelijke ondersteuning in Rijssen-Holten nagenoeg was verdwenen. De toekomstige personeelstekorten zijn daarmee niet opgelost. In regionaal verband is gestart met projecten die zich richten op gezond en zelfredzaam ouder worden. Door het bewustzijn te vergroten en inwoners zelf meer verantwoordelijkheid te laten nemen, kunnen zorgvragen worden uitgesteld en komt de (schaarser wordende) zorgcapaciteit terecht bij de inwoners die niet zonder kunnen.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023
PRG1.03	03 Samen zorgen				
Lasten					
PRDP500	Maatschappelijke dienstverlening	1.433	1.746	1.898	-151
PRDP503	Ouderenbeleid	186	239	195	45
PRDP504	Minderheden	199	3.229	2.717	511
PRDP509	Gezondheidszorg	2.233	2.497	2.402	95
PRDP511	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	5.345	5.411	5.280	131
PRDP512	Sociale wijkteams	4.847	5.621	5.493	128
Totaal Lasten		14.243	18.743	17.985	758
Baten					
PRDP500	Maatschappelijke dienstverlening	-121	-159	-205	47
PRDP504	Minderheden	0	-7.005	-9.015	2.010
PRDP509	Gezondheidszorg	-28	-636	-644	7
PRDP511	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-223	-187	-207	20
PRDP512	Sociale wijkteams	-120	-530	-506	-23
Totaal Baten		-491	-8.517	-10.578	2.061
Stortingen					
PRDP504	Minderheden	0	0	0	0
Totaal 03 Samen zorgen		13.752	10.226	7.407	2.819

Toelichting op de programma baten en lasten

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € V
267.000
- Rijksbijdrage opvang vreemdelingen € V
1.274.000

Er is besloten om de Rijksbijdragen die zijn ontvangen voor opvang van vluchtelingen beschikbaar te houden voor dit doel. De niet ingezette middelen worden daarom toegevoegd aan de reserve ontheemden. Dit gebeurt via resultaatbestemming.

- Maatschappelijke dienstverlening € 48.000 N

Aan verstrekkingen van vervoers- en woningvoorzieningen (vergoedingen Zorg In Natura) is € 108.000 meer besteed dan geraamd. Voor verschillende projecten is voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) € 60.000 minder beslag gelegd op het budget.

- Minderheden (Oekraïners) € V
1.221.000

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne zijn van het Rijk middelen ontvangen. Hiervan is € 1.221.000 (nog) niet uitgegeven. Deze ontvangst leidt op dit programma tot een voordelig resultaat. Op programma 15. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien staat de storting in de reserve ontheemden. Daarmee is deze ontvangst per saldo budgettair neutraal in deze jaarrekening opgenomen.

- Zorg in natura en wijkteams € V
120.000

Er is € 60.000 minder uitgegeven aan mantelzorgcomplimenten. Een deel hiervan (€ 50.000) is structureel van aard en wordt betrokken bij de kaderstelling 2025-2028. Verder vallen de lasten voor huishoudelijk ondersteuning € 60.000 lager uit. In 2023 is een lichte daling in aantallen te zien ten opzichte van 2022. We monitoren of hier een structurele component in zit.

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 15.000 N

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

	Rijssen-Holten
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo [per 10.000 inwoners]	590